

Sygn. akt III AUz 97/12

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSA Urszula Iwanowska

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2012 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **M. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o wyłączenie sędziego

na skutek zażalenia ubezpieczonej M. K.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 kwietnia 2012 r. sygn. akt VII Uo 69/12

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

SSA Urszula Iwanowska SSA Anna Polak SSA Zofia Rybicka-Szkibiel

Sygn. akt III AUz 97/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek M. K. o wyłączenie sędziego Sądu Okręgowego A. K. od rozpoznania wprawy o sygnaturze VII U 1633/10 z odwołania W. S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w S. przy udziale zainteresowanej M. K., o składki.

M. K. wniosła o wyłączenie SSO A. K. od rozpoznawania sprawy toczącej się pod sygnaturą VII U 1633/10 z uwagi na „uzasadnione podejrzenie bezstronności sądu w sprawie”.

Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotowy wniosek rozważał zasadność zgłoszonego zarzutu w oparciu o przepisy art. 48 i 49 k.p.c. Zgodnie z treścią art. 48 § 1 k.p.c. Sędzia jest wyłączony z mocy samej ustawy:

1. w sprawach, w których jest stroną lub pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziaływa na jego prawa lub obowiązki;
2. w sprawach swego małżonka, krewnych lub powinowatych w linii prostej, krewnych bocznych do czwartego stopnia i powinowatych bocznych do drugiego stopnia;
3. w sprawach osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
4. w sprawach, w których był lub jest jeszcze pełnomocnikiem albo był radcą prawnym jednej ze stron;
5. w sprawach, w których w instancji niższej brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia, jako też w sprawach o ważność aktu prawnego z jego udziałem sporządzonego lub przez niego rozpoznanego oraz w sprawach, w których występował jako prokurator;
6. w sprawach o odszkodowanie z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem, jeżeli brał udział w wydaniu tego orzeczenia.

Natomiast jak stanowi § 2 powyższego przepisu powody wyłączenia trwają także po ustaniu uzasadniającego je małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

Natomiast na podstawie art. 49 k.p.c. sąd wyłącza sędziego niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 48 k.p.c. - na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie np. więź rodzinną, przyjaźń itp.

Sąd Okręgowy w swoim uzasadnieniu podkreślił, że strona we wniosku o wyłączenie sędziego nie podniosła żadnych okoliczności uzasadniających wyłączenie sędziego także na podstawie art. 49 k.p.c. Sędzia Sądu Okręgowego A. K. złożyła oświadczenie w sprawie, że nie zachodzą w stosunku do niej sytuacje wymienione w dyspozycji art. 48 i 49 k.p.c. Nadto pomiędzy sędzią a żadną ze stron lub jej przedstawicielami nie zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wpłynąć na bezstronność sędziego w sprawie.

Sąd Okręgowy uznał, że wniosek złożony przez M. K. nie zasługuje na uwzględnienie. Bowiern wnioskodawczyni nie uprawdopodobniła przyczyn wyłączenia sędziego, poza imiennym wskazaniem powinna bowiem podać okoliczności uprawdopodobniające przyczyny wyłączenia tj. wskazać fakty o podłożu osobistym mogące wywołać wątpliwości co do bezstronności danego sędziego (np. stosunek emocjonalny, gospodarczy, czy zależności służbowe). W niniejszej sprawie ubezpieczona nie podniosła natomiast żadnych zarzutów uzasadniających zastosowanie omawianych przepisów, nie podała jakiegokolwiek przyczyny osobistej mogącej stanowić podstawę wyłączenia sędziego. Na zakończenie swoich rozważań Sąd Okręgowy podkreślił, że wskazywana przez wnioskodawczynię okoliczność prowadzenia przez Sąd Okręgowy w Szczecinie dwóch postępowań w sprawach o sygnaturze VII U 1633/10 i VI U 1607/10 powinna zostać podniesiona jako zarzut dotyczący sposobu prowadzenia postępowań sądowych.

Sam zarzut niewłaściwego prowadzenia procesu nie uzasadnia wniosku o wyłączenie sędziego (zob. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 21 sierpnia 1970 r., I PZ 41/70). Tak argumentując Sąd pierwszej instancji oddalił wniosek o wyłączenie SSO A. K. od prowadzenia sprawy VII U 1663/10.

Z rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego nie zgodziła się M. K., wniosła zażalenie, w którym domaga się uchylecia zaskarżonego postanowienia i wyłączenie sędziego od prowadzenia sprawy VII U 1663/10, w uzasadnieniu podaje, że w sprawie zachodzi uzasadnione podejrzenie „braku bezstronności sądu w sprawie polegające na niezgodnym z prawem prowadzeniu drugiego postępowania w tej samej sprawie przez sędziego”.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Sąd Apelacyjny dokonał kontroli zaskarżonego postanowienia i dodatkowo podkreśla, że okoliczności wywołujących wątpliwości co do bezstronności sędziego nie można obecnie ograniczać wyłącznie do stosunku osobistego między sędzią a jedną ze stron lub jej przedstawicielem ustawowym, zgodnie z treścią art. 49 k.p.c. wobec brzmienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 czerwca 2008 r., P 8/07 (OTK-A 2008/5/84, Dz. U. RP 2008/119/772). Jednak ocena, czy faktyczny stosunek, reprezentowany przez sędziego może wywołać wątpliwości co do jego bezstronności, zależy przede wszystkim od okoliczności uprawdopodobniających wniosek o wyłączenie, które strona obowiązana jest podać we wniosku stosownie do treści art. 50 § 1 k.p.c.

Słusznie natomiast uznał Sąd I Instancji, że w sprawie nie zachodzą podstawy do wyłączenia SSO A. K., o których stanowi art. 48 i 49 k.p.c. Zarzuty strony odnoszące się do wadliwie prowadzonego postępowania przez sędziego prowadzącego sprawę nie mogą uzasadniać wniosku o wyłączenie sędziego. Orzekanie w przedmiocie wniosków strony o połączenie spraw, ich oddalenie i uwzględnianie wezwania konkretnych osób do udziału w sprawie, należy do suwerennej władzy sędziego i mieści się w granicach jego samodzielności i niezależności przy rozpoznawaniu sprawy, w tym także w ustaleniu i wyciąganiu wniosków istotnych z punktu widzenia prawa materialnego. Kontrola ewentualnych uchybień w tym przedmiocie może odbywać się wyłącznie na gruncie postępowanie odwoławczego zainicjowanego odpowiednim środkiem zaskarżenia (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r., III AO 5/97, OSN 1997, nr 24, poz. 502; orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 1972 r., IPZ 9/72, LEX nr 7068) w tym apelacją od wyroku, w której można kwestionować orzeczenia wydane w toku postępowania a nie podlegające zaskarżeniu.

W ramach postępowania w przedmiocie wniosku strony o wyłączenie sędziego Sąd nie bada zasadności wydanych w toku postępowania orzeczeń np. jak w tej sprawie postanowienie o wezwaniu do udziału w sprawie osoby w charakterze zainteresowanego, czy też braku wydania postanowienia o połączeniu spraw, które toczą się osobno. Brak właściwych decyzji procesowych może być poddany w przyszłości kontroli instancyjnej w razie wniesienia środka odwoławczego od niekorzystnego dla strony rozstrzygnięcia.

W tym miejscu podkreślenia wymaga, że przy ocenie, czy dany stosunek faktyczny rodzi wątpliwości co do bezstronności sędziego nie jest istotne, jak strona subiektywnie odbiera nastawienie sędziego i czy zgadza się z podejmowanymi przez niego decyzjami procesowymi. O wyłączeniu sędziego decydować muszą bowiem fakty, a więc wszelkie okoliczności obiektywne, które mogłyby świadczyć o zróżnicowanym traktowaniu uczestników postępowania przez sędziego i wywoływać zarówno u strony, jak i u postronnego obserwatora wątpliwości, co do obiektywizmu sędziowskiego, czego w niniejszej sprawie stwierdzić nie można.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

SSA Urszula Iwanowska SSA Anna Polak SSA Zofia Rybicka-Szkibiel